

Duurzaamheid en Mededinging

Een kwestie van schurende belangen?

**NEDERLANDSE VERENIGING
VOOR LEVENSMIDDELENRECHT**

Stijn van den Broek

Duurzaamheid?

Brundland Rapport

(World Commission on Environment and Development)

“Duurzame ontwikkeling is een ontwikkeling die voorziet in de behoeften van de huidige generatie, zonder dat daarmee de behoeften van toekomstige generaties, zowel hier als in andere delen van de wereld, in gevaar worden gebracht.”

Duurzaamheid

- Beleidsmatig: Parijsdoelstellingen voor 2030
- Overheid bevordert ondernemingen om samen te werken aan duurzaamheidsinitiatieven

Van belang:

- *Snelheid* (coördinatieproblemen, first mover dilemma)
- *Zorgvuldigheid* (false positive & false negative)
- *Rechtszekerheid* (aansprakelijkheid)

In hoeverre schuren Duurzaamheid en Mededinging?

Introductie

- Duurzaamheid in het Mededingingsrecht
- Toets art 101 lid 3 VWEU/ art.6 lid 3 Mw
- ACM-beleid tav Duurzaamheid
- Kritiek op de ACM
- Reacties vanuit Europa
- Praktische Handvatten
- Meer ruimte wenselijk?

Duurzaamheid in het Mededingingsrecht

Kartelverbod (Art. 101 lid 1 VWEU / Art. 6 lid 1 Mw)

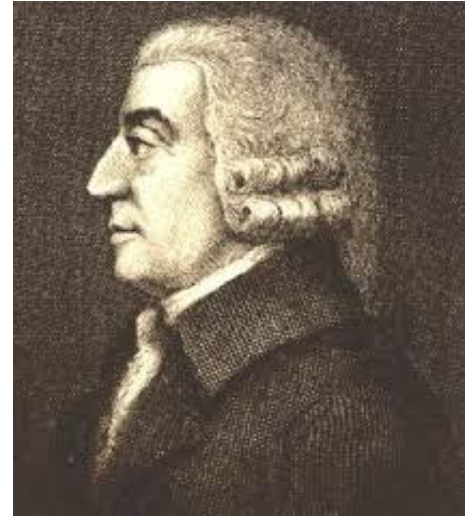
- 2 of meer ondernemingen
- Collusie (afpraak/afstemming marktgedrag)
- Doel/effect: beperking vd mededinging
- Merkbaarheid

Toezicht door Commissie en Nationale Mededingingsautoriteiten

- Vanaf 2013 veel verzoeken om guidance
- Visiedocument (2014) beschrijft de ruimte
- Bottom-line:
  - Unilaterale duurzaamheidsinitiatieven ✓
  - Afspraken zonder invloed op concurrentie (zout) ✓
  - Onder voorwaarden ook mededingingsbeperkende afspraken tbv duurzaamheid mogelijk...

Duurzaamheid in het Mededingingsrecht

Adam Smith

“People of the same trade seldom meet together, even for merriment and diversion, but the conversation ends in a conspiracy against the public, or in some contrivance to raise prices.”

Toets art 101 lid 3 VWEU/ art.6 lid 3 Mw

Cumulatieve criteria

- efficiency-voordelen (mag op l.t.)
- voordelen ten goede aan gebruikers
- noodzakelijkheid
- restconcurrentie

N.B.

- Kwantificering voordelen
- Ruime opvatting van efficiency begrip: ook kwaliteit
per saldo welvaartsvoordelen (dynamisch)
- ACM hanteert wel strikt begrip van “gebruiker”

Voorbeeld: De Kip van Morgen

- Overeenkomst tussen supermarkten en kippenindustrie om verkoop reguliere kip te vervangen door Kip van Morgen
- Voordelen voor kippen: iets langer leven, wat meer ruimte, stro en slaap, minder antibiotica
- Conclusie ACM onderzoek: overeenkomst beperkte de mededinging, bood minder keus voor consumenten en een hogere prijs voor kip

Voorbeeld: De Kip van Morgen

- Beperking verkoop reguliere kip in supermarkten
- Centrale vraag: **Is verbetering dierenwelzijn een voordeel voor de gebruiker?**
- “Willingness-to-pay”-toets, resultaat:
additionele kosten > wat consumenten wilden betalen
- Conclusie: geen netto voordeel consument en overeenkomst leek niet noodzakelijk
- Proportioneler: ‘Beter Leven’ label
- Was de afspraak écht noodzakelijk?

Visies EC en ECN

- DG Comp deelt ACM-visie en interpretatie van het mededingingsrecht
- Meeste andere landen kennen deze problematiek niet: duurzaamheidsdoelen worden in wetgeving vastgelegd
- Sommige autoriteiten worden wel duurzaamheidsinitiatieven voorgelegd, maar voeren geen formeel onderzoek uit

Praktische handvatten

- Visiedocumenten en Beslisboom mededinging & duurzaamheid
- Uitgangspunten ACM:
  1. ACM treedt niet actief op bij maatschappelijk breed gedragen afspraken
  2. Bij klachten kan ACM afspraken nader onderzoeken
  3. ACM richt zich op oplossing probleem

Praktische handvatten

- Meer informatie: www.acm.nl
  - Onderwerpen: concurrentie & marktwerking
  - Concurrentie en samenwerking tussen bedrijven
  - Duurzaamheid en concurrentie
- ACM is bereid bij concreet uitgewerkte vragen guidance te geven!
- Wel eerst zelf (laten) toetsen aan 6.3 criteria!
- Bij twijfel: alle stakeholders betrekken bij totstandkoming vd samenwerking...

Meer ruimte wenselijk?

- Angst voor boetes van ACM vaak ongegrond
- Ervaring ACM met IMVO convenanten: bv in sector banken, kleding, hout...mogelijke risico's eenvoudig weggenomen
- ACM zet zich in om false positifs en false negatifs te voorkomen...maar **suggesties altijd welkom!**
- ACM heeft alle begrip voor de politieke wens om door middel van regelgeving meer ruimte te creëren voor duurzaamheidsinitiatieven!